

การผันแปรของดีอิ็นເອີນເຫັນທົ່ວໂທຂອມ *Lentinula edodes* (Berk.) Pegler

นางสาวศลยา สุขส่อاد

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

หลักสูตรเทคโนโลยีทางชีวภาพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-997-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

VARIATION OF DNA IN SHIITAKE *Lentinula edodes* (Berk.) Pegler

Miss Solaya Suksa-Ard

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science

Program of Biotechnology

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-997-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การผันแปรของดีอีนเอในเห็ดหอม <i>Lentinula edodes</i> (Berk.) Pegler
โดย	นางสาวศลยา สุขสอาด
สาขาวิชา	หลักสูตรเทคโนโลยีทางชีวภาพ
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.วิเชียร ริมพณิชยกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ พนิชยกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัญญามหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ภูสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ เร่งพิพัฒน์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.วิเชียร ริมพณิชยกิจ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ พนิชยกุล)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรรมชาติ ปุณณะพยัคฆ์)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กนกพิพิรุษ ภักดีบำรุง)

ศลยา สุขสาด : การผันแปรของดีเอ็นเอในเห็ดหอม *Lentinula edodes* (Berk.) Pegler
(VARIATION OF DNA IN SHIITAKE LENTINULA EDODES (BERK.) PEGLER) อ.ที่ปรึกษา :
อาจารย์ ดร. วิเชียร ริมพันธุ์กิจ, อ.ที่ปรึกษาร่วม : รองศาสตราจารย์ ดร. สันต์ พนิชยกุล, 110 หน้า
ISBN 974-631-997-3

เห็ดหอม (*Lentinula edodes* (Berk.) Pegler) เป็นเห็ดที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่งของประเทศไทย สายพันธุ์เห็ดหอมที่ใช้เพาะเลี้ยงทางการค้าในปัจจุบันเป็นสายพันธุ์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการคัดเลือกและผลิตสายพันธุ์ให้มีความเหมาะสมสำหรับการเพาะเลี้ยงทางการค้า การวิจัยนี้ได้ศึกษาการผันแปรของดีเอ็นเอในเห็ดหอม โดยการจัดกลุ่มเห็ดหอมสายพันธุ์พ่อ-แม่และลูกผสมที่ใช้ทดลองด้วยเทคนิค Restriction Fragment Length Polymorphisms (RFLPs) โดยศึกษาแบบดีเอ็นเอที่ได้จากการตัดด้วยเรสทริกชัน เอ็นไซม์ และศึกษาแบบดีเอ็นเอที่ได้จากการทำไอบรีไดเซนกับดีเอ็นเอติดตามที่เตรียมจากชิ้นดีเอ็นเอที่มีลำดับเบส ซ้ำของสายพันธุ์ MU12 (สายพันธุ์พื้นเมือง) ซึ่งได้จากการโคลนชิ้นส่วนดีเอ็นเอของโครโน่ไซม์เห็ดหอมสายพันธุ์ MU12 ลงใน พลาสมิด pUC118 ที่ดำเนินการ EcoRI ได้ดีเอ็นเอลูกผสม #25 โคลน สูมมาทำ Dot-blot hybridization กับดีเอ็นเอติดตามที่เตรียมจากโครโน่ไซม์เห็ดหอม MU12 จำนวน 59 โคลน เลือกโคลนที่ให้สัญญาณการไอบรีไดซ์ เช่น ได้ 10 โคลน นำไปสกัดเฉพาะชิ้นดีเอ็นเอ insert ได้ 15 ชิ้น แล้วทำการ Dot-blot hybridization กับดีเอ็นเอติดตาม จาก MU12 อีกครั้งหนึ่ง เลือกชิ้นดีเอ็นเอ insert ที่ให้สัญญาณการไอบรีไดซ์ เช่น ซึ่งคาดว่าเป็นชิ้นดีเอ็นเอที่มีลำดับเบสซ้ำได้ 3 ชิ้น คือ จากโคลน #50 2 ชิ้นขนาด 5.0 และ 2.0 กิโลเบส และจากโคลน #21 1 ชิ้นขนาด 0.9 กิโลเบส นำไปสร้างเป็นดีเอ็นเอติดตามให้รหัสเป็น *50.1, *50.2 และ *21 ตามลำดับ ผลการทดลองสามารถจัดกลุ่มเห็ดหอมสายพันธุ์พ่อ-แม่ออกจากกันได้ ด้วยการศึกษาแบบดีเอ็นเอที่ได้จากการตัดด้วยเรสทริกชัน เอ็นไซม์ EcoRI, Sau3AI และ TagI และสามารถจัดกลุ่มจากการศึกษาแบบสัญญาณการไอบรีไดซ์ กับดีเอ็นเอติดตามที่เตรียมขึ้น โดยใช้ เอ็นไซม์และดีเอ็นเอติดตามดังนี้ คือ HaeIII/*50.1 (ดีเอ็นเอของโครโน่ไซม์ที่ถูกย่อยด้วย HaeIII และไอบรีไดซ์ กับดีเอ็นเอติดตาม *50.1), Sau3AI/*50.1 และ TagI/*50.1 โดยรูปแบบของแบบดีเอ็นเอที่เกิดสัญญาณการไอบรีไดซ์ ของสายพันธุ์ลูกผสม (HY) ส่วนใหญ่จะเกิดจากการผสมกันระหว่างแบบลัญญาณของสายพันธุ์พ่อ-แม่ (MU4xMU12) และลักษณะของแบบจะมีความคล้ายคลึงกับสายพันธุ์ MU4 มากกว่าสายพันธุ์ MU12 อย่างไรก็ตามในการศึกษา ต่อไปจำเป็นต้องเพิ่มจำนวนตัวอย่างของสายพันธุ์พ่อ-แม่ และสายพันธุ์ลูกผสมที่ใช้ในการทดลองให้มากขึ้น เพื่อ สามารถบ่งบอกการผันแปรของสายพันธุ์เห็ดหอมได้อย่างมีนัยสำคัญ

ภาควิชา .....
สาขาวิชา ..... เทคโนโลยีทางชีวภาพ
ปีการศึกษา ..... 2537 .....

ลายมือชื่อนิสิต ..... ลูกา วงศ์ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ดร. วิเชียร .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..... รองศาสตราจารย์ ดร. สันต์ พนิชยกุล .....

C326480 :MAJOR BIOTECHNOLOGY

KEY WORD: LENTINULA EDODES/ SHIITAKE/ RFLP

SOLAYA SUKSA-ARD : VARIATION OF DNA IN SHIITAKE
LENTINULA EDODES (BERK.) PEGLER. THESIS ADVISOR :
LECTURER VICHIEN RIMPHANITCHAYAKIT, Ph.D., THESIS
CO-ADVISOR : ASSO.PROF. SANHA PANICHAJAKUL, Ph.D.,
110pp. ISBN 974-631-997-3

Lentinula edodes (Berk.) Pegler or Shiitake (black mushroom) is cultivated on a commercial scale in Thailand. All of the strains used come from abroad. Thus selection is necessary to find strains which are suitable for culture in Thailand. The objective of this study was to group parental strains and their hybrid by Restriction Fragment Length Polymorphisms (RFLPs) technique. Grouping was done by observing restriction patterns and hybridization signals with labelled probes. Probes were repetitive DNA sequences from the local strain, MU12, cloned into the EcoRI site of vector pUC118. The cloning generated 125 clones, of which 59 were randomly selected for Dot-blot hybridization with the MU12 chromosomal DNA probe. 10 clones gave strong hybridization signals with this probe. The recombinant plasmids from these 10 clones were digested with EcoRI and electrophoresed. 15 DNA inserts were eluted and reused for Dot-blot hybridization with the MU12 probe. 3 of these fragments which gave strong signals were selected. These DNA fragments were expected to contain repetitive sequences. 2 of the 3 fragments were from clone #50 and were 5.0 kb. and 2.0 kb. in length while the third fragment of 0.9 kb. came from clone #21. Probes were prepared from these fragment and named *50.1, *50.2 and *21, respectively. Parental strains were grouped by restriction patterns obtained from digestion of chromosomal DNA with EcoRI, Sau3AI and TagI and by hybridization patterns of HaeIII/*50.1 (HaeIII digested chromosomal DNA hybridized with 50.1 DNA probe), Sau3AI/*50.1 and TagI/*50.1. The hybridization patterns of the hybrid strain revealed a combination of the hybridization patterns of the parental DNAs (MU4xMU12). The patterns are more similar to that of MU4 than that of MU12. Further work involving greater number of strains will be necessary for the grouping to be significant.

ภาควิชา.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา..... เทคโนโลยีทางชีวภาพ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สันต์ พนิชยกุล และอาจารย์ ดร.วิเชียร ริมพันธ์ยศกิจ เป็นอย่างสูง ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นที่ปรึกษา ให้โอกาสในการเรียนรู้ คำแนะนำ ความรัก ความเข้าใจและกำลังใจ อันมีค่ายิ่งต่อข้าพเจ้าตลอดระยะเวลาที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาอยู่ ณ ที่นี่

กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ สุทธพรวน ตรีรัตน์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์สำคัญนี้ เห็นด้วยรวมทั้งกรุณาให้คำปรึกษาและกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์นี้

กราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ เร่งพิพัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรเทา ปุณณะพัยค์ และอาจารย์ ดร.กนกทิพย์ ภักดีบำรุง ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบและให้คำแนะนำในการแก้ไขวิทยานิพนธ์

กราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกๆท่านในภาควิชาชีวเคมีและหน่วยปฏิบัติการพันธุวิศวกรรม ที่ได้ให้ความกรุณาชี้แนะ และให้คำปรึกษา

ขอบพระคุณหน่วยปฏิบัติการพันธุวิศวกรรมและภาควิชาชีวเคมี ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ด้านสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์และสารเคมี ในการทำการวิจัยครั้งนี้

ขอบคุณบุคลากรทุกท่านในภาควิชาชีวเคมีและหน่วยวิจัยเห็ด คณะวิทยาศาสตร์ ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกต่างๆตลอดการวิจัย

ขอบคุณพรศพว ก เพื่อนพ้อง และพี่ๆน้องๆทั้งหลายในภาควิชาชีวเคมี เทคโนโลยีชีวภาพและชีววิทยา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือในด้านต่างๆ

ขอบคุณคุณศาสตราจารย์ วรรคาวิลันตร์ นิสิตปริญญาโท คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์สอนและให้ความร่วมมือในการทำรูปเล่าของวิทยานิพนธ์

ขอบคุณคุณย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ และบันทิตวิทยาลัย สำหรับความอนุเคราะห์ด้านทุนวิจัย

และท้ายสุดนี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ที่ได้ให้ความรัก ความเข้าใจ ปัจจัย กำลังใจ และความเลี้ยงดูในหลายด้านแก่ข้าพเจ้าตลอดมา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญ.....	๘
สารบัญตาราง.....	๙
สารบัญรูป.....	๙
คำย่อ.....	๙
บทที่	
1. บทนำ.....	๑
2. เครื่องมือ วัสดุภัณฑ์ และเคมีภัณฑ์	
เครื่องมือ.....	๘
วัสดุภัณฑ์.....	๙
เคมีภัณฑ์.....	๙
3. วิธีทดลอง	
การเตรียมอาหารสำหรับเลี้ยงเล้นไยเห็ดหอม <i>L. edodes</i>	
1. อาหารแข็ง (PDA, Potato Dextrose Agar).....	๑๑
2. อาหารเหลว (PDB, Potato Dextrose Broth).....	๑๑
การเตรียมอาหารสำหรับเลี้ยงแบคทีเรียที่ใช้ทดลอง.....	๑๒
ดีเอ็นเอพาหะและดีเอ็นเอมาตรฐาน.....	๑๒
จุลินทรีย์และเล้นไยเห็ดหอม <i>L. edodes</i>	๑๓
วิธีการเพาะเลี้ยงเล้นไยเห็ดหอม <i>L. edodes</i>	๑๓
วิธีติดตามการเจริญของเล้นไยเห็ดหอม <i>L. edodes</i>	๑๓
การสกัดดีเอ็นเอ	
1. การสกัดดีเอ็นเอของโครโนโซมจากเล้นไยเห็ดหอม <i>L. edodes</i>	๑๔
2. การสกัดดีเอ็นเอของพลาสมิดโดยวิธีอัลคาไลน์ (Alkaline Extraction).....	๑๔
การย่อยดีเอ็นเอด้วยเอนไซม์ Restriction Endonuclease	
1. ลักษณะในการย่อยดีเอ็นเอ.....	๒๑

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

องการโพรสเจลอิเลคโทรโพร์ชีสและการบันทึกผลของແບບดีเอ็นเอ.....	22
การสกัดดีเอ็นเอที่ต้องการภายหลังการทำอิเลคโทรโพร์ชีส.....	22
การทำ Molecular Cloning ของดีเอ็นเอของโครโนซومจากเส้นไยเห็ดหอม <i>L. edodes</i> ในพลาสมิด pUC118	
1. การเตรียมดีเอ็นเอของโครโนซومจากเส้นไย.....	23
2. การเตรียมดีเอ็นเอของพลาสมิด pUC118.....	23
3. การเชื่อมต่อสายดีเอ็นเอ (Ligation).....	24
4. การทำทรานส์ฟอร์เมชัน (Transformation).....	24
5. การตรวจสอบทรานส์ฟอร์เมชน์ที่ได้รับดีเอ็นเอสายผสม.....	25
การคัดเลือกดีเอ็นเอสายผสมเพื่อใช้เป็นดีเอ็นเอติดตาม.....	25
การเตรียมดีเอ็นเอติดตาม	
1. การติดฉลากดีเอ็นเอติดตาม.....	26
2. การวิเคราะห์ปริมาณของดีเอ็นเอติดตาม.....	26
การเตรียมดีเอ็นเอบนแผ่นในล่อนแมมเบรน	
1. Dot-blot Transfer.....	26
2. Southern-blot Transfer.....	27
การทำไฮบริเดชันกับดีเอ็นเอติดตาม (Hybridization).....	27
การตรวจหาดีเอ็นเอติดตาม (Detection)	
1. การตรวจหาสัญญาณด้วยการเกิดลี (Colorimetric Detection).....	28
2. การตรวจหาสัญญาณด้วยสารเรืองแสง (Chemiluminescent Detection).....	28
การล้างดีเอ็นเอติดตามเพื่อการทำไฮบริเดชันใหม่	
1. การตรวจล้างสัญญาณด้วยการเกิดลี.....	29
2. การตรวจล้างสัญญาณด้วยสารเรืองแสง.....	29
4. ผลการทดลอง	
การเจริญของเส้นไยเห็ดหอม (<i>L. edodes</i>) ในอาหารเหลวสูตร PDB	
1. ลักษณะการเจริญและการพัฒนาของเส้นไยเห็ดหอม (<i>L. edodes</i>).....	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

2. การติดตามการเจริญของเลี้้นไยเห็ดหอม (<i>L. edodes</i>).....	30
การเตรียมชิ้นดีอีนออกจากเลี้้นไยเห็ดหอม (<i>L. edodes</i>).....	32
การเตรียมชิ้นดีอีนเฉพาะหะ.....	32
ผลการทำหวานสฟอร์เมชัน (Transformation).....	36
การคัดเลือกดีอีนเอลูกผสมโดยทำ Dot-blot hybridization.....	36
การคัดดีอีนเอลูกผสมที่มีความเหมาะสมเพื่อนำไปสร้างดีอีนเอติดตาม สำหรับวิเคราะห์ด้วยเทคนิค RFLP (RFLP analysis)	
1. การศึกษาขนาดของดีอีนเอลูกผสม.....	36
2. การคัดเลือกหาชิ้นดีอีนเอที่เหมาะสมต่อการนำไปสร้างตัวติดตาม สำหรับ RFLP analysis.....	39
การสร้างตัวติดตามจากชิ้นดีอีนเอที่คัดเลือกได้.....	39
การวิเคราะห์ความผันแปรของสายพันธุ์เห็ดหอม <i>L. edodes</i>	
1. ผลการวิเคราะห์ความผันแปรของสายพันธุ์เห็ดหอมที่ใช้ในการทดลอง โดยการศึกษาแบบดีอีนเอที่ถูกย่อยด้วยเรสทริกชันเอนไซม์.....	42
2. ผลการวิเคราะห์ความผันแปรของสายพันธุ์เห็ดหอมที่ใช้ในการทดลอง จากการศึกษาการเกิดไซปริไดเซ็ชันกับตัวติดตามที่เตรียมได้.....	60
5. สรุปและวิจารณ์ผลการทดลอง.....	80
รายการอ้างอิง.....	89
ภาคผนวก.....	95
ประวัติผู้เขียน.....	110

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1. แสดงมูลค่าการนำเข้าและส่งออกเห็ดแห้งระหว่างปี พ.ศ. 2531-2536.....	2
2. Biologically active compounds found in <i>Lentinula edodes</i>	3
3. ลักษณะของสายพันธุ์เห็ดหอมที่ใช้ในการทดลอง.....	15
4. แสดงการจัดกลุ่มของเห็ดหอมสายพันธุ์ที่ทำการทดลองโดยใช้ความแตกต่าง ของลักษณะแบบดีเอ็นเอที่ถูกย่ออยอย่างสมบูรณ์ด้วยเรสทริกชันเอนไซม์ต่างๆ.....	59
5. แสดงขนาดของແບບດีเอ็นເອທີ່ຈະມີຢູ່ຢ່ອຍດ້ວຍເຮົາກັບດີເວັບດີເວັບ ສາຍພັນຫຼຸງທີ່ໃຊ້ກົດລອງຊື່ງຖຸກຍ່ອຍດ້ວຍເຮົາກັບດີເວັບດີເວັບຕາມ *50.1.....	72
6. แสดงขนาดของແບບດีເວັບດີເວັບທີ່ຈະມີຢູ່ຢ່ອຍດ້ວຍເຮົາກັບດີເວັບດີເວັບ ສາຍພັນຫຼຸງທີ່ໃຊ້ກົດລອງຊື່ງຖຸກຍ່ອຍດ້ວຍເຮົາກັບດີເວັບດີເວັບຕາມ *50.2.....	74
7. แสดงขนาดของແບບດีເວັບດີເວັບທີ່ຈະມີຢູ່ຢ່ອຍດ້ວຍເຮົາກັບດີເວັບດີເວັບ ສາຍພັນຫຼຸງທີ່ໃຊ້ກົດລອງຊື່ງຖຸກຍ່ອຍດ້ວຍເຮົາກັບດີເວັບດີເວັບຕາມ *21.....	76
8. แสดงการจัดกลุ่มของเห็ดหอมสายพันธุ์ที่ทำการทดลอง โดยใช้ความแตกต่างของ ขนาดของແບບດີເວັບດີເວັບທີ່ເກີດສັງຄູນການໄຂອບຮິດກັບຕັວຕິດຕາມທີ່ສ້າງຂຶ້ນ.....	77
9. Synonyms for <i>Lentinula edodes</i> (Shiitake).....	96

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

ภูมิ

หน้า

1. แสดงลักษณะดอกเห็ดหอม <i>L. edodes</i> สายพันธุ์ที่ใช้ในการทดลอง 5 สายพันธุ์.....	16
2. กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเจริญ (วัน) กับน้ำหนักแห้งของเลี้นไย (กรัม).....	31
3. ผลการสกัดดีเอ็นเอจากเลี้นไยของเห็ดหอม <i>L. edodes</i>	33
4. ผลการหาปริมาณเอนไซม์ EcoRI ที่เหมาะสมในการย่อยอย่างสมบูรณ์ ของดีเอ็นเอเห็ดหอมสายพันธุ์ MU12.....	34
5. การตรวจสอบขนาดของพลาสมิด pUC118 ตามแผนที่เรสริกชัน และการหาปริมาณเอนไซม์ EcoRI ที่เหมาะสม.....	35
6. แสดงผลความเข้มของสัญญาณการไฮบริเดช์ระหว่างตัวติดตามที่สร้างจากดีเอ็นเอ เห็ดหอมสายพันธุ์ MU12 กับดีเอ็นเอเห็ดหอมสายพันธุ์ MU12 และดีเอ็นเอชนิดอื่นๆ.....	37
7. ผลการวิเคราะห์หาโคลนที่ให้สัญญาณการไฮบริเดช์กับตัวติดตามที่สร้างจาก ดีเอ็นเอเห็ดหอมสายพันธุ์ MU12.....	38
8. การวิเคราะห์ขนาดของชิ้นดีเอ็นเอ insert ที่ได้จากโคลนที่ให้สัญญาณการไฮบริเดช์ ที่ซัดเจนกับตัวติดตามที่สร้างจากดีเอ็นเอเห็ดหอมสายพันธุ์ MU12.....	40
9. ผลการวิเคราะห์ repetitive sequences จากชิ้นดีเอ็นเอ insert ที่แยกได้ จากโคลนที่คัดเลือก โดยการทำ Dot-blot hybridization กับตัวติดตาม ที่สร้างจากดีเอ็นเอเห็ดหอมสายพันธุ์ MU12.....	41
10. ผลการวิเคราะห์ความเข้มข้นของดีเอ็นเอติดตามที่สร้างขึ้น.....	43
11. แสดงผลการย่อยดีเอ็นเอเพื่อคึกขาปริมาณเอนไซม์ที่เหมาะสมในการย่อยดีเอ็นเอเห็ดหอม อย่างสมบูรณ์ด้วยเอนไซม์ BamHI.....	44
12. แสดงผลการย่อยดีเอ็นเอเพื่อคึกขาปริมาณเอนไซม์ที่เหมาะสมในการย่อยดีเอ็นเอเห็ดหอม อย่างสมบูรณ์ด้วยเอนไซม์ EcoRI.....	45
13. แสดงผลการย่อยดีเอ็นเอเพื่อคึกขาปริมาณเอนไซม์ที่เหมาะสมในการย่อยดีเอ็นเอเห็ดหอม อย่างสมบูรณ์ด้วยเอนไซม์ HaeIII.....	46
14. แสดงผลการย่อยดีเอ็นเอเพื่อคึกขาปริมาณเอนไซม์ที่เหมาะสมในการย่อยดีเอ็นเอเห็ดหอม อย่างสมบูรณ์ด้วยเอนไซม์ HindIII.....	47

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่

หน้า

15. แสดงผลการย่อยดีเอ็นเอเพื่อคึกขานปริมาณแอนไซม์ที่เหมาะสมในการย่อยดีเอ็นเอเห็ดหอมอย่างสมบูรณ์ด้วยเอนไซม์ <i>AluI</i>	48
16. แสดงผลการย่อยดีเอ็นเอเพื่อคึกขานปริมาณแอนไซม์ที่เหมาะสมในการย่อยดีเอ็นเอเห็ดหอมอย่างสมบูรณ์ด้วยเอนไซม์ <i>PvuII</i>	49
17. แสดงผลการย่อยดีเอ็นเอเพื่อคึกขานปริมาณแอนไซม์ที่เหมาะสมในการย่อยดีเอ็นเอเห็ดหอมอย่างสมบูรณ์ด้วยเอนไซม์ <i>Sau3AI</i>	50
18. การคึกขานแบบดีเอ็นเอที่ถูกย่อยอย่างสมบูรณ์ด้วยเอนไซม์ <i>AluI</i>	51
19. การคึกขานแบบดีเอ็นเอที่ถูกย่อยอย่างสมบูรณ์ด้วยเอนไซม์ <i>BamHI</i>	52
20. การคึกขานแบบดีเอ็นเอที่ถูกย่อยอย่างสมบูรณ์ด้วยเอนไซม์ <i>EcoRI</i>	53
21. การคึกขานแบบดีเอ็นเอที่ถูกย่อยอย่างสมบูรณ์ด้วยเอนไซม์ <i>HaeIII</i>	54
22. การคึกขานแบบดีเอ็นเอที่ถูกย่อยอย่างสมบูรณ์ด้วยเอนไซม์ <i>HindIII</i>	55
23. การคึกขานแบบดีเอ็นเอที่ถูกย่อยอย่างสมบูรณ์ด้วยเอนไซม์ <i>PvuII</i>	56
24. การคึกขานแบบดีเอ็นเอที่ถูกย่อยอย่างสมบูรณ์ด้วยเอนไซม์ <i>Sau3AI</i>	57
25. การคึกขานแบบดีเอ็นเอที่ถูกย่อยอย่างสมบูรณ์ด้วยเอนไซม์ <i>TagI</i>	58
26. Southern-blot hybridization ระหว่างดีเอ็นเอเห็ดหอมที่ถูกย่อยด้วยเอนไซม์ <i>EcoRI</i> และ <i>PvuII</i> กับดีเอ็นเอติดตาม *50.1.....	62
27. Southern-blot hybridization ระหว่างดีเอ็นเอเห็ดหอมที่ถูกย่อยด้วยเอนไซม์ <i>EcoRI</i> และ <i>PvuII</i> กับดีเอ็นเอติดตาม *50.2.....	63
28. Southern-blot hybridization ระหว่างดีเอ็นเอเห็ดหอมที่ถูกย่อยด้วยเอนไซม์ <i>EcoRI</i> และ <i>PvuII</i> กับดีเอ็นเอติดตาม *21.....	64
29. Southern-blot hybridization ระหว่างดีเอ็นเอเห็ดหอมที่ถูกย่อยด้วยเอนไซม์ <i>BamHI</i> และ <i>HindIII</i> กับดีเอ็นเอติดตาม *50.1.....	65
30. Southern-blot hybridization ระหว่างดีเอ็นเอเห็ดหอมที่ถูกย่อยด้วยเอนไซม์ <i>BamHI</i> และ <i>HindIII</i> กับดีเอ็นเอติดตาม *50.2.....	66
31. Southern-blot hybridization ระหว่างดีเอ็นเอเห็ดหอมที่ถูกย่อยด้วยเอนไซม์ <i>HaeIII</i> และ <i>Sau3AI</i> กับดีเอ็นเอติดตาม *50.1.....	67

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่

หน้า

32. Southern-blot hybridization ระหว่างดีเอ็นเอเห็ดหอมที่ถูกย่อยด้วย เอนไซม์ <i>Hae</i> III และ <i>Sau</i> 3AI กับดีเอ็นเอติดตาม *50.2.....	68
33. Southern-blot hybridization ระหว่างดีเอ็นเอเห็ดหอมที่ถูกย่อยด้วย เอนไซม์ <i>Hae</i> III และ <i>Sau</i> 3AI กับดีเอ็นเอติดตาม *21.....	69
34. Southern-blot hybridization ระหว่างดีเอ็นเอเห็ดหอมที่ถูกย่อยด้วย เอนไซม์ <i>Alu</i> I และ <i>Tag</i> I กับดีเอ็นเอติดตาม *50.1.....	70
35. Southern-blot hybridization ระหว่างดีเอ็นเอเห็ดหอมที่ถูกย่อยด้วย เอนไซม์ <i>Alu</i> I และ <i>Tag</i> I กับดีเอ็นเอติดตาม *50.2.....	71
36. การเจริญของเบลิเดียในเห็ด Order Agaricales.....	99
37. การแบ่งนิวเคลียสในแล็นไยระดับที่ 2 ของ <i>Lentinula edodes</i>	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำย่อ

ATP	=	Adenosine 5' triphosphate
BSA	=	Bovine serum albumin
CaCl ₂	=	Calcium chloride
IPTG	=	Isopropylthio- β -galactoside
kb	=	kilobase pair (10^3 base pair)
LB	=	Luria-Bertani medium
EDTA	=	Ethylene diamine tetraacetic acid (disodium salt)
HCl	=	Hydrochloric acid
ml	=	millilitre (10^{-3} litre)
μ l	=	microlitre (10^{-6} litre)
ng	=	nanogram (10^{-9} gram)
OD	=	Optical Density
RNase	=	Ribonuclease
SDS	=	Sodium dodesil sulfate
Tris	=	Tris (hydroxy methyl) aminomethane
X-gal	=	5-bromo-4-chloro-3-indolyl- β -D-galactoside

ศูนย์วิทยทรรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย